

# VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC DỰ ÁN VÀO VIỆC DẠY HỌC PHẦN VIẾT 6 (WRITING 6) CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGỮ, TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÚ YÊN

Lê Thị Bằng Tâm\*

**TÓM TẮT:** *Phương pháp dạy học dự án đã được vận dụng một cách hiệu quả và thành công vào việc giảng dạy rất nhiều môn học ở nhiều cấp học khác nhau. Hòa chung vào xu thế đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính độc lập, tích cực, chủ động và phát huy tiềm năng sáng tạo của sinh viên trong học tập và nghiên cứu, chúng tôi đã mạnh dạn áp dụng phương pháp dạy học nói trên vào việc dạy học một số học phần Viết ở Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Phú Yên. Việc vận dụng này đã mang lại những kết quả khả quan và rất đáng khích lệ. Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi tập trung vào việc vận dụng phương pháp dạy học theo dự án để dạy học phần Viết 6 và những kết quả đạt được.*

Từ khóa: phương pháp dự án, dạy viết

## 1. Khái niệm dự án và phương pháp dạy học theo dự án

### 1.1. Khái niệm dự án

Thuật ngữ dự án (project) được hiểu theo nghĩa phổ thông là một đề án, một dự thảo hoặc một kế hoạch được thực hiện nhằm đạt mục đích đề ra. Khái niệm Project được sử dụng trong các trường dạy kiến trúc - xây dựng ở Ý từ cuối thế kỷ 16. Từ đó tư tưởng dạy học theo dự án lan sang Pháp cũng như một số nước châu Âu khác và Mỹ, trước hết là trong các trường đại học và chuyên nghiệp. Khái niệm dự án đã đi từ lĩnh vực kinh tế - xã hội vào lĩnh vực giáo dục - đào tạo không chỉ với ý nghĩa là các dự án phát triển giáo dục mà còn được sử dụng như một phương pháp hay hình thức dạy học.

### 1.2. Khái niệm dạy học theo dự án

Đầu thế kỷ 20, các nhà sư phạm Mỹ đã xây dựng cơ sở lý luận cho phương pháp dạy học theo dự án (project method) và coi đó là phương pháp dạy học quan

trọng để thực hiện quan điểm dạy học định hướng vào người học, nhằm khắc phục nhược điểm của dạy học truyền thống coi giáo viên là trung tâm. Dạy học theo dự án được hiểu như một phương pháp hay hình thức dạy học, trong đó người học (có thể là một cá nhân hoặc một nhóm người học) thiết lập một dự án có nội dung gắn kết với nội dung học tập. Dựa vào tri thức, kinh nghiệm và kỹ năng vốn có, trên cơ sở phân tích thực tiễn thuộc phạm vi học tập, cùng với tài liệu, phương tiện, người học đề xuất ý tưởng, thiết kế dự án, soạn thảo và hoàn chỉnh dự án để tạo ra các sản phẩm có thể giới thiệu. Làm việc nhóm là hình thức làm việc cơ bản của phương pháp dạy học theo dự án.

## 2. Đặc điểm của phương pháp dạy học theo dự án

### 2.1. Định hướng vào người học

Trong dạy học theo dự án, người

---

\* ThS, Trường Đại học Phú Yên.

học tham gia tích cực và tự lực vào các giai đoạn của quá trình dạy học, từ việc xác định mục đích, lập kế hoạch đến việc thực hiện dự án, kiểm tra, điều chỉnh, đánh giá quá trình và kết quả thực hiện. Giáo viên chủ yếu đóng vai trò tư vấn, hướng dẫn và giúp đỡ. Ngoài ra, sự hứng thú của người học cần được tiếp tục phát triển trong quá trình thực hiện dự án.

### *2.2. Định hướng hoạt động thực tiễn*

Chủ đề của dự án xuất phát từ những tình huống của thực tiễn xã hội, thực tiễn nghề nghiệp cũng như thực tiễn đời sống. Nhiệm vụ dự án cần chứa đựng những vấn đề phù hợp với trình độ và khả năng của người học. Các dự án học tập góp phần gắn liền nhà trường với thực tiễn đời sống xã hội và có thể mang lại những tác động xã hội tích cực.

### *2.3. Định hướng sản phẩm*

Các sản phẩm của dự án không giới hạn trong những thu hoạch lí thuyết mà trong đa số trường hợp, các dự án học tập tạo ra những sản phẩm vật chất của hoạt động thực tiễn, thực hành. Những sản phẩm này có thể sử dụng, công bố, giới thiệu rộng rãi.

## **3. Các bước tiến hành dạy học theo dự án**

### *3.1. Bước 1: Xác định chủ đề*

Bước này bao gồm các khâu như đề xuất ý tưởng và lựa chọn chủ đề. Bước xác định chủ đề quan trọng với tất cả các thành viên trong nhóm. Chính vì thế mà phải xuất phát từ một chủ đề mà tất cả các thành viên của nhóm đều quan tâm và hứng thú. Chủ đề nên chứa đựng một vấn đề hoặc một nhiệm vụ cần giải quyết có liên quan đến thực tiễn như đời sống hằng ngày, văn hóa xã hội, các vấn đề thời sự

cập nhật,... Có thể khởi đầu bằng ý tưởng mà người học quan tâm hoặc những định hướng và gợi ý, chỉ dẫn của giáo viên.

### *3.2. Bước 2: Xây dựng kế hoạch thực hiện*

Các thành viên với sự hướng dẫn của giáo viên xây dựng đề cương cũng như kế hoạch cho việc thực hiện dự án. Xác định những công việc cần làm, thời gian dự kiến, kinh phí, cách thức tiến hành và phân công công việc cụ thể.

### *3.3. Bước 3: Thực hiện nhiệm vụ*

Bước thực hiện nhiệm vụ gồm các khâu: thu thập thông tin các nguồn khác nhau như sách báo, tạp chí, các tài liệu, di chỉ cổ, mạng Internet, thư viện, bảo tàng, khảo sát, điều tra, phỏng vấn nhân chứng, thực địa..., xử lí thông tin, thảo luận thường xuyên giữa các thành viên trong nhóm để giải quyết các vấn đề và xây dựng sản phẩm.

### *3.4. Bước 4: Trình bày sản phẩm dự án*

Sản phẩm dự án có thể được trình bày trên powerpoint, dạng ấn phẩm (bản tin, bài báo, áp phích), trang web, bản đồ, tranh ảnh, mô hình, đóng kịch, kể chuyện,... nhằm tạo ra tác động tốt cho xã hội. Sản phẩm của dự án có thể được trình bày giữa các nhóm người học, có thể được giới thiệu trong nhà trường hay ngoài xã hội.

### *3.5. Bước 5: Đánh giá dự án*

Giáo viên và người học đánh giá quá trình thực hiện và kết quả cũng như kinh nghiệm đạt được. Từ đó rút ra những kinh nghiệm cho việc thực hiện các dự án tiếp theo. Kết quả của dự án cũng có thể được đánh giá từ bên ngoài.

## **4. Vận dụng phương pháp dạy học theo dự án vào việc dạy học phần**

## **Viết 6 (Writing 6) cho sinh viên chuyên ngữ, Trường Đại học Phú Yên**

Việc dạy môn Viết bằng tiếng mẹ đẻ đã khó. Vì thế càng khó khăn gấp bội cho giáo viên khi dạy môn này bằng ngôn ngữ nước ngoài. Do đó, làm thế nào để giúp sinh viên phát triển kỹ năng viết tiếng Anh là một thách thức lớn đối với người dạy. Để cho việc dạy và học môn học này không còn là “môn học khô khan” hoặc “toàn những điều sách vở” và biến nó trở thành môn học hữu ích và đầy hứng thú, chúng tôi đã mạnh dạn vận dụng phương pháp dạy học theo dự án vào việc giảng dạy các học phần Viết, đặc biệt là ở học phần Viết 6.

Mục tiêu của học phần Viết 6 nhằm cung cấp kiến thức nâng cao về kỹ năng viết các thể loại bài luận tiếng Anh theo lối học thuật; giới thiệu về cách viết lý lịch (CV); viết tóm tắt; thiết kế phiếu điều tra và cách viết bài tường thuật; các tiến trình viết bài nghiên cứu hoặc viết một bài báo bằng tiếng Anh; cách chọn lọc sử dụng tư liệu trong thư viện cũng như những tư liệu có sẵn trên báo chí hoặc trong cuộc sống thường nhật để đưa vào bài nghiên cứu. Kết thúc học phần, sinh viên có thể hiểu và vận dụng được kiến thức về ngôn ngữ viết tiếng Anh. Sinh viên có thể viết phê bình, chính luận về nhiều chủ đề khác nhau (kinh tế, chính trị, xã hội), hoặc viết một bài tóm tắt về một sự kiện, một bộ phim, một câu chuyện hoặc một tác phẩm với độ chính xác trong việc sử dụng từ ngữ và phù hợp về văn phong.

Đối với học phần Viết 6, có 3 dự án đã được áp dụng:

- Tìm hiểu về một vấn đề trong cuộc sống thường ngày và nêu hướng giải quyết

- Tóm tắt một truyện ngắn hoặc một tác phẩm yêu thích

- Viết về một di tích trong tỉnh

Các dự án này lần lượt được các nhóm sinh viên trong lớp Cao đẳng Sư phạm tiếng Anh Khóa 2008-2011 thực hiện. Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi đưa ra ví dụ về dự án: “Viết về một di tích văn hóa – lịch sử trong tỉnh”. Năm mươi hai sinh viên trong lớp được chia thành 18 nhóm với số lượng từ 2-3 sinh viên/nhóm.

Các bước thực hiện như sau:

*Bước 1: Xác định chủ đề*

Các thành viên trong từng nhóm đưa ra ý kiến đề xuất về các di tích trong tỉnh, cả nhóm thảo luận và với sự gợi ý của giáo viên, từng nhóm thống nhất chọn chủ đề mà nhóm sẽ viết. Các chủ đề được chọn rất phong phú và đa dạng. Hầu hết là những chủ đề về các di tích có từ lâu đời của tỉnh Phú Yên như đền thờ Lương Văn Chánh, đền thờ Lê Thành Phương, nhà thờ Măng Lăng, núi Nhạn, chùa Sắc Tứ Kim Cang, chùa Hồ Sơn, chùa Bảo Tịnh, chùa Đá Trắng, chùa Bửu Lâm và một số đình, lẫm ở nội thành Tuy Hòa...

*Bước 2: Xây dựng kế hoạch thực hiện*

+ Xây dựng đề cương

a. Mục tiêu của dự án: thông qua tìm hiểu về một di tích lịch sử trong tỉnh, giúp sinh viên:

- rèn luyện kỹ năng nghiên cứu một vấn đề

- viết một bài luận miêu tả bằng tiếng Anh thành thạo theo lối viết học thuật

- hiểu rõ hơn về giá trị của những di tích cổ xưa và tự hào về những giá trị văn

hóa của dân tộc

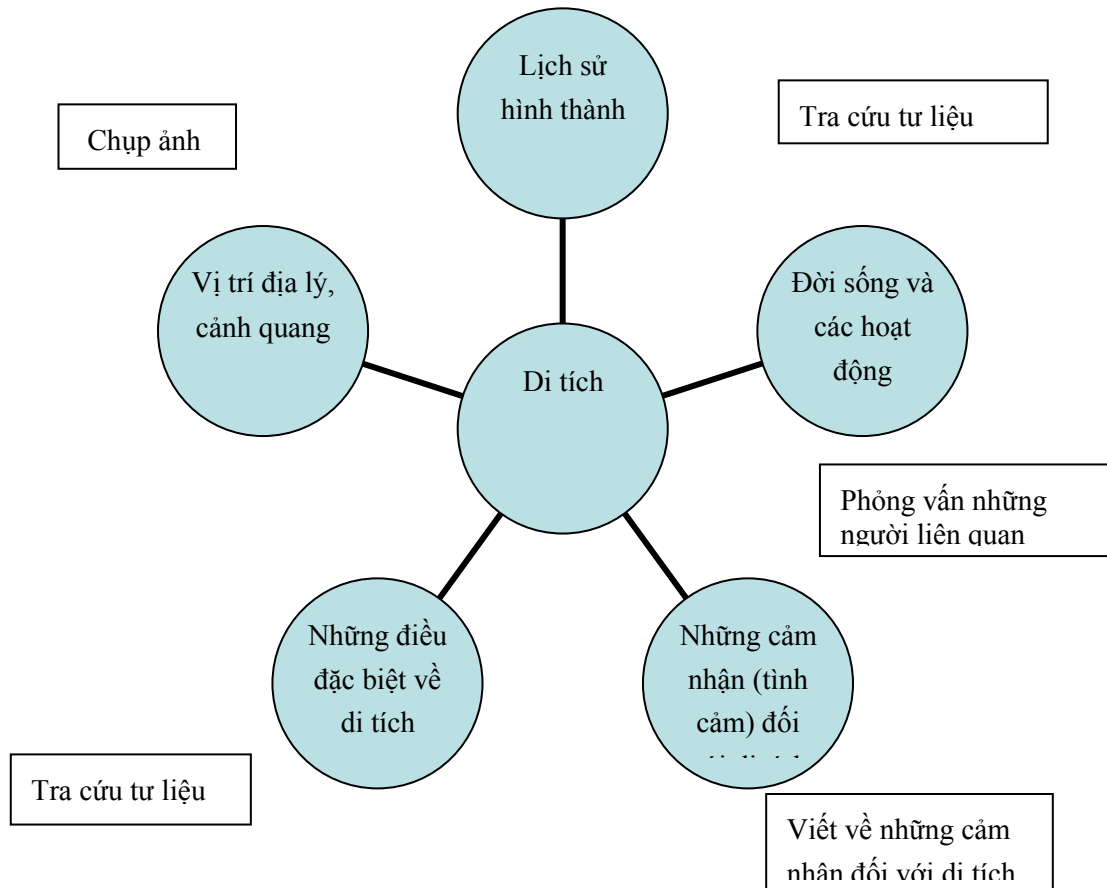
- giới thiệu những di sản văn hóa của địa phương nói riêng và của Việt Nam nói chung với bạn bè trong nước và thế giới

- nâng cao ý thức, trách nhiệm bảo tồn các di tích của dân tộc

b. Nội dung cần nghiên cứu:

Các nhóm sinh viên sử dụng 5 câu hỏi bắt đầu bằng Wh (5 Wh-questions): cái gì, ở đâu, khi nào, ai và tại sao (what, where, when, who và why) để đưa ra chính xác những nội dung cần nghiên cứu và xác định các công việc cụ thể cần làm.

Ví dụ:



c. Thời gian: 3 tuần

d. Phương pháp tiến hành:

Cụ thể hóa công việc các nhóm cần làm như sau:

- Họp bàn và phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên trong nhóm

- Xác định các nguồn thông tin và thu thập tất cả thông tin liên quan

- Đưa ra phương pháp thu thập thông tin một cách hiệu quả (tra cứu tư liệu cổ, sách báo, Internet, phỏng vấn, chụp ảnh)

- Tập hợp thông tin và xử lý thông tin

- Họp nhóm để đánh giá nguồn tư liệu

- Xây dựng dàn ý chi tiết, trao đổi với giáo viên và định hướng viết bài

### *Bước 3: Thực hiện nhiệm vụ*

- Các thành viên trong nhóm thực hiện nhiệm vụ phân công theo kế hoạch đã lập.

- Thảo luận giữa đợt giữa các thành viên trong nhóm để giải quyết các vấn đề khó khăn và kiểm tra tiến độ.

- Trao đổi với giáo viên

- Viết bài luận hoàn chỉnh

### *Bước 4: Trình bày sản phẩm dự án:*

- Giáo viên trao đổi các sản phẩm của dự án giữa các nhóm với nhau

### *Bước 5: Đánh giá dự án*

- Các thành viên của nhóm khác trao đổi ý kiến và góp ý trực tiếp về sản phẩm của những nhóm mà mình được đọc.

- Đồng thời giáo viên nhận xét và đánh giá sản phẩm.

- Đề bài viết thu được hiệu quả tốt nhất, sau khi nhận xét và đánh giá, chúng tôi thường yêu cầu các nhóm chỉnh sửa và viết lại hoàn chỉnh. Sản phẩm cuối cùng sẽ được cộng thêm điểm thưởng. Điều đó khích lệ sinh viên rất nhiều trong việc cố gắng để bài viết của mình được tốt hơn.

## **5. Kết quả đạt được**

Sau một thời gian vận dụng phương pháp nói trên, chúng tôi đã đạt được những kết quả rất đáng khích lệ. Với từng chủ đề cho mỗi đợt dự án, chúng tôi đều có được những sản phẩm đáng trân trọng. Chẳng hạn, với đề tài “Tìm hiểu về một vấn đề trong cuộc sống thường ngày và nêu hướng giải quyết”, các sinh viên đã nêu được những vấn đề cấp bách đối với cuộc sống thường ngày như tình hình tai nạn giao thông đường bộ; việc lấn chiếm vỉa hè để mua bán; việc lấn chiếm lòng đường để phơi nông sản, việc xả rác bừa bãi v.v... và nêu các giải pháp cụ thể. Đối

với đề tài “Tóm tắt một truyện ngắn hoặc một tác phẩm yêu thích”, sinh viên tóm tắt lại một trong sáu truyện ngắn tiếng Anh theo hướng dẫn của giáo viên. Hoặc đối với chủ đề “Viết về một di tích trong tỉnh”, các em đã có được 18 bài viết bằng tiếng Anh được đầu tư khá công phu về những di tích nổi bật của tỉnh nhà mà có thể được sử dụng để giới thiệu với bạn bè trong nước và thế giới. Tất nhiên để có được những “công trình” đó, mỗi nhóm đều có những khó khăn nhất định, ví dụ nguồn tư liệu về di tích quá ít, đôi lúc các sinh viên gặp khó khăn trong việc phỏng vấn những người có liên quan hoặc bất đồng ý kiến trong việc sắp xếp các ý tưởng.

Việc dạy học theo phương pháp dự án cũng làm cho cả sinh viên và giáo viên mất khá nhiều thời gian. Tuy nhiên, những điều mà chúng tôi đạt được xứng đáng với công sức đã bỏ ra. Qua mỗi lần thực hiện dự án, các sinh viên đều rút ra được những bài học giá trị cho bản thân như: cách thức lên kế hoạch cho dự án, làm thế nào để phân công công việc thật hợp lý để đạt được hiệu quả cao, cách thức làm việc cá nhân và làm việc nhóm, cung cách giao tiếp với nhiều thành phần xã hội khác nhau, đồng thời rèn luyện cho mình phương pháp tự học, tự nghiên cứu và chiếm lĩnh tri thức và tinh thần thái độ nghiêm túc trong khi thực hiện công việc. Kết quả đạt được đối với người trực tiếp giảng dạy như chúng tôi đó chính là sự hứng thú và tinh thần làm việc tích cực của sinh viên cho từng dự án nói riêng và môn Viết nói chung. Điều đó giúp chúng tôi có thêm niềm vui và động lực trong công tác giảng dạy và nghiên cứu để phục vụ nhà trường tốt hơn.

## 6. Kết luận

Chúng ta đều biết rằng không có bất kỳ một phương pháp giảng dạy nào là tối ưu. Phương pháp dạy học theo dự án có những khó khăn và thuận lợi nhất định. Việc áp dụng phương pháp này cần nhiều thời gian, phương tiện vật chất và tài chính phù hợp, nhưng có ưu điểm là giúp sinh viên gắn lý thuyết với thực hành, tự duy và hành động, nhà trường và xã hội; kích thích động cơ, hứng thú học tập của

người học; phát huy tính tự lực, tính trách nhiệm; phát triển khả năng sáng tạo; rèn luyện năng lực giải quyết những vấn đề phức hợp; rèn luyện tính bền bỉ, kiên nhẫn; rèn luyện năng lực cộng tác làm việc; phát triển năng lực đánh giá. Điều quan trọng nhất là phải biết vận dụng hợp lý đồng thời có thể kết hợp với những phương pháp dạy học khác nhằm phát huy tốt nhất năng lực của sinh viên nói riêng và người học nói chung. □

## TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lưu Thu Thủy, *Dạy học theo dự án*, Viện KHGD Việt Nam, <http://ioer.edu.vn/component/k2/item/266>
2. Nguyễn Cảnh Toàn (1997), *Quá trình dạy - tự học*, NXBGD, Hà Nội
3. Ablex. Harris, J. H., & Katz, L. G., (2001), *Young investigators: The project approach in the early years*, Hillsdale, New York
4. Thomas, H. W., Mergendoller, J. R. and Michaleson, A. (1999), *Project-based learning: A handbook for middle and high school teachers*, The Buck Institute for Education, CA.

## Abstract

*Project method has been applied efficiently and successfully in teaching several subjects at different levels of education. Supporting the trend of innovations in the methods used in language teaching to promote the students' sense of independence, active characteristics, initiative and creative abilities in learning and researching, we have applied this method in teaching the subject Writing at Foreign Language Department, Phu Yen University. This application has brought about some satisfactory and encouraging results. This article focuses on the application of the project method to teach Writing especially Writing 6 and the results achieved.*

Key words: *Project method, teaching Writing...*

